

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-403/17-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Obchodní akademie Vinohradská
Sídlo	Vinohradská 38, 120 00 Praha 2
E-mail právnické osoby	info@oavin.cz
IČ	61386774
Identifikátor	600 004 775
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Milan Macek, CSc.
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Vinohradská 38, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	28. 2. 2017 – 3. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a hodnocení jejich souladu s právními předpisy a s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Obchodní akademie Vinohradská (dále „škola“ nebo „obchodní akademie“) se řadí mezi tradiční pražské obchodní akademie s dlouhodobou historií. Poskytuje ekonomické vzdělání v denní formě vzdělávání v oboru Ekonomické lyceum a v oboru Obchodní akademie zaměřeném na ekonomiku a podnikání v Evropské unii a na cestovní ruch. Studium je zakončeno maturitní zkouškou.

Jedná se o velkou školu, jejíž kapacita je využívána na 62 %. Zájem uchazečů o studium umožňuje dlouhodobě naplňovat 18 až 19 tříd, z toho 14 až 15 tříd Obchodní akademie a 4 třídy Ekonomického lycea.

Obchodní akademie je fakultní cvičnou školou Vysoké školy ekonomické Praha. Praxi umožňuje i studentům dalších vysokých škol. Dlouhodobě pořádá regionální veletrh fiktivních firem středních škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) dlouhodobě realizuje jasně formulovanou koncepci poskytování kvalitního ekonomického vzdělávání zaměřeného na tradiční obor Obchodní akademie. Požadavky ekonomického a společenského vývoje spolu s poptávkou veřejnosti jsou zohledněny v rámci zaměření vzdělávání (podnikání v Evropské unii, cestovní ruch). Kvalitně zpracované školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) jsou důsledně inovovány na základě změn v legislativě a analýzy výsledků vzdělávání v rámci předmětových komisí.

Výrazným pozitivním rysem modelu řízení je vytvoření příznivého komunikačního prostředí zajišťujícího širokou zpětnou vazbu, do níž jsou spolu s učiteli zapojeni žáci a rodiče. Žáci jsou pravidelně informováni o měsíčním plánu školy prostřednictvím starostů jednotlivých tříd, s nimiž se ředitel pravidelně setkává. Konkrétní problémy třídních kolektivů či požadavky a podněty vzešlé ze schůzek jsou následně individuálně projednávány a jsou přijímána opatření. Podněty žáků byly např. zohledněny ve skladbě zkoušek profilové části maturitní zkoušky či zpřístupněním připojení žáků k internetu. Vstřícný je i postoj vedení školy k aktivitám pořádanými žáky podporující sounáležitost se školou. Zpětná vazba od rodičů je zprostředkována zápisy z třídních schůzek, jež obsahují požadavky a přání rodičů, kterými se ředitel následně zabývá. Účinná je spolupráce se sdružením rodičů, které pomáhá financovat aktivity školy. Například financování 3 turistických dnů v roce umožňuje účast všech žáků, čímž nedochází k sociálnímu vyloučení žádného z nich.

Efektivnosti řízení přispívá vnitřní a vnější informační elektronický systém, který slouží nejen jako centrum sdílených informací, ale současně plní funkci podpory pedagogům a napomáhá vedení školy ke kontrole plnění zadaných úkolů. Zákonným zástupcům a rodičům žáků umožňuje průběžně sledovat výsledky vzdělávání, docházku do výuky i akce školy.

Základní funkční platformou participace učitelů na chodu školy jsou pravidelná jednání pedagogické rady a práce pedagogů v předmětových komisích. Vyhodnocování efektivnosti práce metodických orgánů se odráží v přijatých opatření, např. vznik nové předmětové komise pro zaměření podnikání v Evropské unii. Jejich činnost se účinně zaměřuje na naplňování ŠVP. Předsedové komisí však nemají kompetence k vykonávání didakticky a metodicky zaměřené hospitační činnosti. Širokou zpětnou vazbu o průběhu

vzdělávání získává vedení školy systematicky ze zpráv učitelů, kteří pravidelně několikrát do roka provádí vzájemné hospitace. Získané informace slouží především ke kontrole dodržování časového rozpisu učiva dle ŠVP a umožňují včas přijmout adekvátní opatření. Méně plní funkci posouzení kvality výuky, která je v kompetenci vedení školy, tj. ředitele a jeho dvou zástupců. Jejich hospitační činnost není četná a není plošně zacílená na využívání efektivních forem a metod výuky a případnou následnou metodickou pomoc učitelům. Vedení školy hospituje u začínajících pedagogů a ve výuce, ve které se na základě upozornění jiných učitelů, žáků či rodičů vyskytly problémy. Účinnost se projevuje nejvíce při odstraňování problémů při narušení pracovního klimatu třídy.

Důvodem nižší míry hospitační činnosti je skutečnost, že ve škole působí dlouhodobě stabilizovaný erudovaný pedagogický sbor, který je výsledkem naplnění koncepčního záměru ředitele. Odborná kvalifikovanost pedagogů je na výborné úrovni, neboť je stoprocentní. Zkušenosti učitelé vycházejí ve výuce ze své profesní i pedagogické zkušenosti, která však u některých z nich vede ke stereotypu výuky, která je jinak na velmi dobré odborné úrovni. Vedení si je vědomo věkové struktury sboru (28 % učitelů je nad 60 let), z níž vyplývá nutnost generační obměny. Kvalitu personálních podmínek formuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které zohledňuje aktuální potřeby školy (např. vzdělávání k maturitní zkoušce, oblast výchovného poradenství) nebo rozšiřování odbornosti jednotlivců (např. účetnictví, ekonomika, matematika). Výrazně méně je zastoupeno DVPP v oblasti didaktiky vzdělávacích předmětů, což částečně snižuje účinnost výuky. Proces uvádění začínajících pedagogů do praxe a jejich postupného zapojování do dalších činností školy je realizován standardním způsobem (uvádějící učitel je předseda předmětové komise) a je funkční.

Výbornou úroveň vykazují materiální podmínky vzdělávání, které jsou vedením školy systematicky vyhodnocovány. Ke zlepšení prostředí přispívají pravidelné opravy a údržba budovy, jejíž prostory působí příjemně a podporují estetické cítění žáků. Ve sledovaném období byla průběžně obnovována výpočetní technika, kterou je vybaven dostatečný počet odborných a kmenových učeben. V roce 2016 byla pořízena i klimatizace k serveru. Škola nemá vlastní tělocvičnu, proto výuka tělesné výchovy probíhá v pronajaté tělocvičně Sokola Vinohrady. Žáci mohou využít školní knihovnu. Jejich relaxaci umožňuje vybavení chodeb (dostatek sedacího nábytku, počítače). Důsledným dohledem učitelů byla docílena ohleduplnost žáků k majetku, který je poškozován jen minimálně. K zajištění bezpečnosti slouží recepce a kamerový systém monitorující vstup do budovy.

Ve sledovaném období škola efektivně hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Další finanční prostředky byly poskytovány z rozvojových programů MŠMT např. na zvýšení odměňování zaměstnanců. Účelně byly využity další finanční účelové dotace zřizovatele, např. na navýšení platů a odměn zaměstnanců a výuku cizích jazyků. Zdroje financování byly doplňovány příjmy z doplňkové činnosti organizace. Celkový objem finančních prostředků postačoval k zajištění plynulého chodu školy a k realizaci ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech je ovlivněn mírou pedagogických zkušeností a přístupem učitelů k přípravě a vedení vyučovací hodiny. Převažuje frontální výuka, jejíž účinnost závisí na využití dalších forem a metod práce se žáky. Větší část průběhu vzdělávání je velice zdařilá a má promyšlenou strukturu vedoucí k dosažení vzdělávacího cíle. Vyučující účelně využívají didaktickou techniku pro zvýšení motivace žáků, názornost a podporu činnostních forem práce. Vhodně pracují

s mezipředmětovými vztahy. V českém jazyce jsou propojovány znalosti literární, jazykové a slohové. Učitelé efektivně pracují s chybou. V cizích jazycích podporují pestré formy a metody výuky aktivní učení žáků a vytváří dostatek prostoru pro uplatnění kritického myšlení. V odborných předmětech učitelé přibližují problematiku na příkladech z praxe, učivo důsledně aktualizují a žáky vedou k užívání správné terminologie. V praktickém vyučování realizovaném ve škole jsou žáci vedeni ke správné organizaci práce při využívání odborného softwaru. Účinnost souvislé odborné praxe konané na pracovištích firem je zajištěna vypracováním samostatné práce vycházející z obsahu činnosti žáka podle zadaných pravidel. V části vyučovacích hodin je kvalita obsahu vzdělávání dána vysokou odborností pedagogů a naplňuje stanovený vzdělávací cíl, avšak vyučovací hodiny působí monotónně, neboť je využívána frontální výuka doplněná pouze jednou metodou aktivizace žáků.

Méně čtené jsou vyučovací hodiny s nižší efektivností organizace výuky a volbou výukových postupů. Převažuje v nich dominance učitele vedoucí k menší interakci se žáky a jejich nižší aktivizaci. Pokud došlo k vymezení cíle, nebyla rozvíjena jeho postojová složka. Vyučující se zaměřili převážně na složku vědomostní. Účinnost výuky také snižovala absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky a používání obecné češtiny některými vyučujícími a žáky.

Žáci ve sledované výuce plnili zadané úkoly samostatně či s dopomocí učitele, prokazovali kritické a logické myšlení, uměli obhájit svůj postoj či názor, správně používali odbornou terminologii a prokazovali vědomosti a dovednosti na velmi dobré úrovni, v odborných předmětech na úrovni výborné. V některých vyučovacích hodinách nebyl na výuce přítomen vysoký počet žáků (chybělo až 40 % žáků). Společným kladným rysem průběhu vzdělávání byla vstřícná pracovní atmosféra, ukázněnost žáků a efektivně uplatňovaná pedagogická podpora poskytovaná všem žákům včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Součástí průběhu vzdělávání jsou systematicky realizované činnosti vycházející z obsahu učiva ŠVP probíhající formou projektů, odborných a společenskovedních exkurzí, komponovaných pořadů, sportovních a turistických aktivit.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria přijímacího řízení korespondují s obsahem a zaměřením školních vzdělávacích programů. Umožňují přijímat uchazeče s vhodnými studijními předpoklady pro střední vzdělávání zakončené maturitní zkouškou. Studijní úspěšnosti žáků napomáhá i výchovné poradenství, které je realizováno na výborné úrovni. Je poskytováno systematicky a komplexně ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a pedagogickým centrem. Koncepčnost poradenských služeb spočívá v zaměření činnosti na žáky a jejich zákonné zástupce, metodické vedení učitelů a fungující průběžnou spolupráci výchovné poradkyně s třídními učiteli v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Příkladem inspirativní praxe je pravidelné vyhodnocování účinnosti plánů pedagogické podpory, jež je završeno přijetím opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků se SVP. K nim škola řadí nejen žáky diagnostikované pedagogicko-psychologickou poradnou, ale i žáky vybrané na základě doporučení vyučujících. Příkladná je i realizace individuálního vzdělávacího plánu a integrace žákyně s těžkým zdravotním postižením. Kariérní poradenství je účelně zaměřeno na motivaci k dalšímu vzdělávání a k získání kvalitního pracovního místa absolventů. Bezproblémovému vzdělávání přispívá cílená pedagogická diagnostika určená žákům s odlišným mateřským jazykem a znevýhodněným

sociokulturním prostředím a žákům se studijním neúspěchem. Přijatá opatření směřují k zmírňování znevýhodnění a k prevenci nežádoucích jevů.

Oblast působení výchovné poradkyně je rozšířena o prevenci rizikového chování v třídních kolektivech, ve kterých věnuje trvalou pozornost prevenci šikany. Té napomáhá i systém pravidelného setkávání zástupců tříd s ředitelem. Umožňuje řešit včas vznikající vztahové problémy a projevy negativního chování (např. podezření na kyberšikanu). Nejčastěji řešený problém je vysoká absence žáků a pozdní příchody do výuky, které jsou hlavní příčinou nehodnocení žáků v řádném termínu (jejich počet činí 14 až 20 %). Jsou také hlavním důvodem pro uložení kázeňských opatření. Pozitivní motivací je vyvážený počet udělených pochval nejen za dobré studijní výsledky, ale také za výbornou docházku do školy. Přes přijatá opatření (např. zpřísnění pravidel ve školním řádu, důsledný dohled učitelů včetně ředitele nad pozdními příchody, důsledné vyžadování omluvenek) se škole nedaří absenci žáků snižovat. Specifickou selektivní primární prevenci poskytovanou skupinám žáků a třídním kolektivům zajišťuje metodička prevence. Jedná se o komponované pořady, tematicky zaměřené besedy, adaptační kurz žáků prvních ročníků a cyklistické a turistické kurzy žáků vyšších ročníků. Nastavený systém prevence sociálně patologických jevů, ve kterém vedle sebe působí metodik prevence, výchovná poradkyně a ředitel, je sice funkční, avšak neposkytuje ucelený pohled na problematiku. Chybí například zpětná vazba o kvalitě poskytování primární prevence v rámci naplňování ŠVP, jež má velký význam na formování osobnosti a postojů žáka.

Vyhodnocování vzdělávacího pokroku žáka je na výborné úrovni. Škola sleduje výsledky vzdělávání žáka na základě vlastního systému testování, který porovnává hodnocení mezi jednotlivými třídami v ročníku i mezi jednotlivými školními roky. Testují se znalosti v 1. ročníku a porovnávají se s výsledky základního vzdělávání. Dalším testováním prochází žáci ve 3. ročníku, které je již zaměřeno i na odborné předměty. Závěrečným testováním je maturitní zkouška. Analýzu výsledků provádí předmětové komise a vedení školy. Rozbory ukazují dlouhodobě stabilní výsledky, mírně se zhoršuje připravenost žáků ze základního vzdělávání. Na základě poznatků jsou přijímána systémová opatření promítající se do úpravy kurikulárních dokumentů, organizace vzdělávání nebo opatření ke snížení studijní neúspěšnosti, např. program podpory vzdělávání pro žáky 1. ročníků. Vyhodnocením nižší účinnosti hromadného doučování žáků se škola vrátila k praxi účinnějších individuálních konzultací. Rozbory dále dokládají, že úspěšnější jsou žáci oboru Ekonomické lyceum. Nadprůměrných výsledků dosahují dlouhodobě žáci obou oborů u maturitní zkoušky. Škola každoročně připravuje žáky i ke složení certifikovaných zkoušek, které jim zajistí lepší uplatnění na trhu práce (průvodcovské zkoušky, jazykové zkoušky, účetní certifikáty, státní zkoušky z grafických disciplín, certifikáty z výpočetních technologií).

Zájem a nadání žáků jsou podporovány jak v rámci běžné výuky, tak mimo ni (příprava žáků na odborné soutěže). O účinnosti podpory vypovídají nejvyšší umístění na celorepublikové odborné ekonomické soutěži i přední místa na soutěžích nižší úrovně.

Škola vyhodnocuje uplatnění absolventů. Převážná většina pokračuje ve studiu na vysoké škole.

Závěry

Hodnocení vývoje

Škola kontinuálně rozvíjí nastavenou koncepci kvalitního ekonomického vzdělávání, inovuje obsah školních vzdělávacích programů včetně zaměření v oboru Obchodní akademie. Výrazně se zvýšila kvalifikovanost pedagogického sboru, vzrostl avšak podíl pedagogických pracovníků v předdůchodovém věku. Zlepšilo se materiální vybavení odborných učeben výpočetní technikou a účetním softwarem. Zvýšila se úroveň vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků a podpora žáků se SVP.

Silné stránky

- účelně nastavený model komunikace a přenosu podnětů mezi vedením školy, žáky, rodiči a učiteli
- kvalitní materiální podmínky vzdělávání
- plně kvalifikovaný pedagogický sbor
- systematické vyhodnocování posunu žáků na základě vlastního systému testování
- účinná podpora vzdělávání žáků projevující se v nadprůměrných výsledcích u maturitní zkoušky a úspěších v odborných soutěžích

Příklady inspirativní praxe

Pravidelně po třech měsících je vyhodnocována ve spolupráci s odborníky účinnost plánů pedagogické podpory žáků se SVP vzhledem k jejich dosahovaným výsledkům, následně jsou přijímána potřebná opatření.

Slabé stránky

- realizovaná hospitační činnosti není prioritně zaměřena na metodické vedení učitelů
- část vyučujících nevyužívá formy a metody výuky, které by zvyšovaly motivaci žáků k učení a podporovaly interakci mezi učitelem a žákem
- škole se nedaří snížit vysokou absenci žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit DVPP na metodiku výuky
- využít erudovanosti předsedů metodických orgánů k posunu kvality výuky
- kontinuální proces poskytování prevence rizikového chování podpořit cíleným začleněním vybraných témat do všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů prostřednictvím úpravy ŠVP i soustavným rovnoměrným soustředěním na složky obsahu cíle vědomostní, dovednostní a postojovou

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti ve věci posuzování kvality průběhu vzdělávání a následného metodického vedení učitelů a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT-34999/2014-2 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 9. 2014 (obory vzdělání)
2. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie, denní forma vzdělávání, č. j. 22/2009; platný od 1. 9. 2009 ve znění pozdějších úprav, název Obchodní akademie – cestovní ruch
3. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie, denní forma vzdělávání, č. j. 21/2011; platný od 1. 9. 2011 ve znění pozdějších úprav, název Obchodní akademie – ekonomika a podnikání v Evropské unii
4. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 78-42-M/02 Ekonomické lyceum, denní forma vzdělávání, č. j. 20/2009; platný od 1. 9. 2009 ve znění pozdějších úprav
5. Školní matrika vedená k termínu inspekce
6. Doklady o přijímání žáků ke vzdělávání pro školní rok 2016/2017
7. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016
8. Třídní knihy vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekce
9. Školní řád č. j. 20/2016, platnost od 1. 1. 2017
10. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2016/2017
11. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekce
12. Kniha úrazů vedená k termínu inspekce
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
14. Program poradenských služeb, preventivní program školy a strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování
15. Výkazy o střední škole M8 k 30. 9. 2014, k 30. 9. 2015 a k 30. 9. 2016
16. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016
17. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016
18. Hlavní kniha účetnictví za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Dana Vesecká, školní inspektorka

Ing. Dana Vesecká, v.r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenícová, v. r.

Mgr. Marie Hotmarová, školní inspektorka

Mgr. Marie Hotmarová, v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková, v. r.

V Praze 15. 3. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

RNDr. Milan Macek, CSc., ředitel školy

RNDr. Milan Macek, CSc., v. r.

V Praze 21. 3. 2017